

**PLÁN OCHRANY
OBYVATEĽSTVA
MESTA SLIAČ**

Schválil :

podpis primátora mesta, pečiatka mesta

Spracoval: František Balušinský

meno, priezvisko a podpis oprávnenej osoby

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti číslo: VTUL-150-127/2012

OBSAH

a) **závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí,**

b) **plán**

1. evakuácie - v zmysle záverov analýzy územia mesto neplánuje a nezabezpečuje evakuáciu podľa § 3 vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácií

2. ukrytia,

3. materiálno - technického zabezpečenia jednotiek civilnej ochrany,

4. prípravy na civilnú ochranu,

c) **dokumentácia**

1. riadenia záchranných prác pre jednotlivé mimoriadne udalosti a koordinácie síl a prostriedkov využiteľných počas mimoriadnej udalosti s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby na riadenie záchranných prác,

2. opatrení varovania obyvateľstva a vyznamenania osôb,

3. protiradiačných opatrení

4. protichemických opatrení vrátane opatrení na zvládnutie možných scenárov závažnej priemyselnej havárie uvedených v bezpečnostnej správe a vzhľadom na možný domino efekt, ako aj opatrenia havarijnej pripravenosti

5. protibiologických opatrení,

6. núdzového zásobovania a núdzového ubytovania - mesto neplánuje a nezabezpečuje evakuáciu podľa § 3 vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácií

PLÁN OCHRANY OBYVATELSTVA

obsah

- a) **závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí,**
- b) **plán**
 - 1. **ukrytia,**
 - 2. **materiálno - technického zabezpečenia jednotiek civilnej ochrany,**
 - 3. **prípravy na civilnú ochranu,**
- c) **dokumentácia**
 - 1. **riadenia záchranných prác** pre jednotlivé mimoriadne udalosti a koordinácie síl a prostriedkov využiteľných počas mimoriadnej udalosti s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby na riadenie záchranných prác,
 - 2. **opatrení varovania obyvateľstva a vyzumenia osôb,**
 - 3. **protiradiačných opatrení**
 - 4. **protichemických opatrení** vrátane opatrení na zvládnutie možných scenárov závažnej priemyselnej havárie uvedených v bezpečnostnej správe a vzhľadom na možný domino efekt, ako aj opatrenia havarijnej pripravenosti
 - 5. **protibiologických opatrení,**

a) závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí

I. Geografická a demografická charakteristika

Mesto Sliač sa nachádza v okrese Zvolen, medzi mestami Zvolen a Banská Bystrica, leží vo Zvolenskej kotline v údolí rieky Hron. Jeho nadmorská výška je 298 m. Kúpeľný areál je v nadmorskej výške 373 m. Katastrálne územie mesta má rozlohu 3983 ha a najvyšší bod tohto územia je vo výške 888 m nad morom. Západnú časť katastrálneho územia mesta tvoria mierne zvlnené lúky prechádzajúce do pahorkatiny podhoria Kremnických vrchov, odlesnené okolie toku Hrona a západné svahy Zvolenskej vrchoviny s hladko modelovaným povrchom chrbtov, ktoré vznikli v treťohornej rovine na východnej strane územia mesta. Mestská časť Sampor leží vo Zvolenskej kotline, doline potoka Lukavica, značne odlesnený pahorkatinný reliéf katastrálneho územia má charakter širokých chrbtov, ktoré sú zvyškami poriečnej rovne. Cez mesto Sliač preteká rieka Hron, ktorá tvorí nielen hlavný tok mesta, ale aj dôležitý geografický činiteľ, ktorý mesto rozdeľuje na dve územne oddelené časti. Ďalšie vodné toky, dôležité pre mesto sú Lukavica, Samporský potok, Sielnický potok a Kováčovský potok. Sliač sa v dôsledku svojej polohy orientuje najmä na Banskú Bystricu a Zvolen, ktoré vytvárajú populačno – priemyselné centrum Banskobystrického kraja a celého stredného Slovenska. Zároveň leží na rieke Hron a stáva sa tak súčasťou Pohronskej osi osídlenia, ktorá tvorí hlavnú os osídlenia Banskobystrického kraja. Počet obyvateľov mesta Sliač bol ku dňu 31. 12. 2016 celkom 4 977 osôb. Hustota obyvateľstva mesta bola 124,96 obyvateľov/km².

Časti mesta

- Rybáre
- Hájniky
- Kúpele Sliač
- Sampor

Rybáre sa po prvý raz spomínajú v r. 1250 ako osada rybárov, no už v 7.-9. storočí sa v týchto miestach nachádzala staroslovanská osada (začiatky osídlenia tohto územia však siahajú až do 2. tisícročia pred n. l.). Neskôr sa obyvateľstvo zaoberalo tiež poľnohospodárstvom a hrnčiarstvom (koncom 19. storočia tu bola továreň na majoliku). V rokoch 1844 - 1847 v Rybároch pôsobil a tvoril (Marína, Detvan) básnik Andrej Sládkovič. Dnes sú tu sústredené najvýznamnejšie zariadenia občianskej vybavenosti mesta.

Hájniky sa po prvý raz spomínajú v r. 1249 - boli osadou strážcov kráľovských lesov, patrili Zvolenskému panstvu. Obyvateľstvo sa zaoberalo tiež poľnohospodárstvom a neskôr hrnčiarstvom a obchodom. Z tunajších historických pamiatok sú najvýznamnejšie rímskokatolícky Kostol sv. Mikuláša (prvá písomná zmienka o tejto povodne gotickej stavbe pochádza z r. 1263, zvon Mikuláš je z r.1516 a patrí medzi najstaršie a najväčšie na Slovensku) a renesančný kaštieľ z polovice 16. storočia. Na území Hájník sa nachádza letisko Tri duby, ktoré zohralo významnú úlohu po čas SNP. V súčasnosti slúži vojenskej i civilnej prevádzke a negatívne vplyva na kúpeľnú funkciu mesta.

Sliač-kúpele sú najznámejšou mestskou časťou, ide o kúpele medzinárodného významu. Tunajšie vývery minerálnych vôd umožnili (podobne ako v neďalekej Kováčovej) zlomy a vertikálne pohyby zemskej kôry v tejto časti Zvolenskej kotliny. Najstaršia zmienka o prameňoch vápenato-horečnato-síranovo - hydrouhličitej vody s vysokým obsahom oxidu uhličitého pochádza z r. 1244, na liečebné účely sa však voda začala využívať až v r. 1657. Prvý kúpeľný dom (dnešný liečebný dom Bratislava) postavili v r. 1819. V rokoch 1935-1937 sa uskutočnila generálna rekonštrukcia minerálnych prameňov (odvtedy sa datuje aj dnešná podoba kúpeľov s dominantným komplexom Palace) a voda 33,3 °C teplá sa čerpá už len z jedného zdroja - tzv. Kúpeľného prameňa - z hĺbky 59 m. Kúpeľný prameň vyviera priamo pod Kúpeľným domom a bez akéhokoľvek zásahu sa využíva na balneoterapeutické účely. Výdatnosť tohto prameňa je cca 5 l vody a 10 l žriedlového plynu za sekundu. Vo svete existuje už len troje kúpeľov s podobným zložením liečivej minerálnej vody

PLÁN OCHRANY OBYVATELSTVA

a) závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí

(Španielsko, Argentína, Austrália). Zostávajúce štyri pramene (Štefánik, Bystrica, Lenkey a Adam) sú menej výdatné a používajú sa na bežné pitie. Kúpele Sliač sú zamerané na liečbu tzv. civilizačných chorôb, predovšetkým chronických porúch obehového ústrojenstva (ischemické choroby srdca, vysoký krvný tlak, krčové žily a trombózy, artérioskleróza, reumatické ochorenia srdcového svalu, srdcových chlopní a pohybového aparátu). Základom kúpeľnej liečby sú bazénové a vaňové kúpele, ktoré vhodne dopĺňa pohybová terapia, fyzioterapia (vodoliečba, elektroliečba, masáže) a medikamentózna liečba. Účinky liečby ešte umocňujú vhodné klimatické podmienky (Sliač má mierne podnebie s 1 992 hodinami slnečného žiarenia za rok) a situovanie liečebných domov v príjemnom prostredí rozsiahleho lesoparku a kúpeľného parku. V areáli sa nachádza aj prírodné kúpalisko s termálnou vodou, tenisové dvorce a viaceré ihriská. V letných mesiacoch pacientom a návštevníkom spríjemňujú pobyt podujatia Sliačskeho kultúrneho leta.

Sampor, v roku 2012 bol tu vybudovaný Kláštor Premenenia Pána ktorý je konventuálnym (nezávislým) benediktínskym priorátom a je členom benediktínskej kongregácie Zvestovania. Kláštor má 12 členov.

II. Hospodárstvo

Hlavným miestnym hospodárskym odvetvím je prevádzkovanie kúpeľov a vytváranie zázemia pre fungovanie leteckej základne. Hospodársky život mesta je priamo prepojený s mestami Zvolen a Banská Bystrica, kde pracuje veľká časť jeho obyvateľov. Na tieto centrá sa orientuje aj cestné a železničné dopravné spojenie mesta.

III. Doprava

Mesto Sliač má vynikajúce napojenie na dopravnú infraštruktúru. Mesto má napojenie na diaľnicu R1 spájajúcu mestá Banská Bystrica a Zvolen, z ktorých pokračuje cestné a železničné spojenie do celej republiky. Okrem diaľnice je mesto Sliač s týmito mestami spojené aj cestou I/69. Sliač má priame cestné napojenie na všetky susediace obce. V severnej časti mesta sa nachádza letisko Sliač. V minulosti bolo využívané na prevádzkovanie pravidelných leteckých liniek do viacerých metropol Európy s napojením na ďalšie lety do celého sveta. V súčasnej dobe však nie sú v prevádzke žiadne pravidelné letecké spojenia, čím mesto prišlo o jednu zo svojich veľkých výhod. V letnom období sú prevádzkované tzv. charterové lety do niektorých dovolenkových destinácií.

IV. Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí

a. Priestory zvýšeného epidemického a epizootického ohrozenia:

- *potravinárske zariadenia a výrobné*

- U Satmára,
- Pohoda reštaurácia,
- Reštaurácia na Rožku,
- Villa Green,
- Cukráreň koruna,
- jedáleň pri ZŠ A. Sládkoviča Sliač,

vodovod a vodojem – VEOLIA – STVPS, a. s. Zvolen

poľnohospodárska výroba

- Agrobell s. r. o.

b. Oblasti možného ohrozenia všetkými druhmi dopravy

PLÁN OCHRANY OBYVATEĽSTVA

a) závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí

- **cestná doprava** - cesta I/66 (E-77)
- **železničná sieť** - trať Zvolen – Banská Bystrica
- **letisko Sliač** - v súčasnosti ho využíva Zmiešané krídlo Otta Smika Sliač. Po vyše dvojročnej rekonštrukcii ho 16. júna 2011 opäť sprístupnili aj pre civilnú dopravu.

c. Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov Nebezpečenstvo povodní hrozí pri nepriaznivom počasí v období dlhotrvajúcich dažďov, lokálnych intenzívnych zrážok, pri topení snehu a ľadu na miestnych vodných tokoch **Hron a Sielnický potok**.

d. Ohrozenie verejného zdravia II. stupňa alebo teroristický útok

- ZŠ A. Sládkoviča Sliač,
- MŠ Sliač
- stravovacie zariadenia v meste,
- rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša,
- evanjelický kostol,
- kino Hron,
- kultúrne a športové podujatia: Sliačske kultúrne leto, Beh sliačskym chotárom, Prechod sliačskym chotárom na bežkách....
- nákupné strediská COOP JEDNOTA
- Vojenská poliklinika,
- Mestské kultúrne stredisko,
- Pošta Sliač,
- Kúpele Sliač.

V. Určenie možných rizík a ohrozenie obyvateľov mesta:

- záplavová vlna z vodného toku **Hron a Sielnický potok**,
- preprava nebezpečných látok kamiónovou prepravou po štátnej ceste číslo I/66, v oboch smeroch,
- preprava nebezpečných látok po železničnej trati Zvolen – Banská Bystrica,
- Letisko Sliač,
- ohrozenie verejného zdravia II. stupňa alebo teroristický útok.

IV. Záver :

Na základe uvedených možných rizík v bode V. tejto analýzy, je potrebné vypracovať Plán ochrany obyvateľov mesta Sliač.

